

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektu miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego terenu „Kilińskiego” w Szczecinku

Autor opracowania:

mgr Marcin Piernikowski

Poznań, wrzesień 2011 r./listopad 2011 r.*

*uwzględnia zmiany wynikające z uzyskanych opinii i uzgodnień

I. WSTĘP.....	3
1. Podstawy formalno – prawne opracowania.....	3
2. Cele i zakres opracowania.....	3
3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	4
4. Źródła informacji wykorzystane w opracowaniu.....	4
II. OCENA AKTUALNEGO STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA..	6
1. Położenie obszaru badań.....	6
2. Aktualny stan zagospodarowania i użytkowania terenu.....	8
3. Charakterystyka fizjograficzna terenu.....	8
4. Wartości kulturowe.....	13
5. Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych.....	13
6. Stan, jakość i zagrożenia środowiska przyrodniczego.....	14
III. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU, JEGO GŁÓWNYCH CELACH I POWIĄZANIACH.....	17
1. Cele projektu planu miejscowego.....	17
2. Ustalenia projektu planu miejscowego.....	18
3. Powiązanie ustaleń projektu planu miejscowego z innymi dokumentami.....	21
4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu miejscowego.....	22
IV. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO.....	23
V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM.....	23
VI. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE USTALEŃ PROJEKTU MPZP NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA.....	25
1. Zanieczyszczenie powietrza.....	25
2. Emitowanie hałasu.....	26
3. Oddziaływanie na krajobraz, w tym na walory OChK „Pojezierze Drawskie”..	27
4. Oddziaływanie na rzeźbę terenu, powierzchnię ziemi i glebę.....	29
5. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne.....	29
6. Oddziaływanie na szatę roślinną i różnorodność biologiczną.....	30
7. Oddziaływanie na faunę.....	31
8. Emitowanie promieniowania elektromagnetycznego.....	32
9. Oddziaływanie na dobra materialne i dziedzictwo kulturowe.....	32
10. Oddziaływanie transgraniczne.....	33
VII. ROZWIĄZANIA ZAPOBIEGAJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, W TYM ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE	33
VIII. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	34
IX. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	35

I. WSTĘP

1. Podstawy formalno – prawne opracowania

Konieczność sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika przede wszystkim z zapisów:

- art. 51, ust. 1 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*¹;
- art. 17, pkt. 4 *Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*².

Prognoza jest sporządzana obowiązkowo do każdego projektu planu miejscowego lub jego zmiany. Organ opracowujący projekt planu poddaje go wraz z prognozą opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Organ opracowujący projekt planu bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko oraz opinie ww. organów, a także rozpatruje uwagi i wnioski zgłaszane z udziałem społeczeństwa.

W przedmiotowym opracowaniu wykorzystano również wymagania aktów prawnych związanych z ochroną środowiska i innych przepisów odrębnych.

2. Cele i zakres opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona została dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu „Kilińskiego” w Szczecinku.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie uzgodniony został, zgodnie z art. 53 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*¹, z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

Do głównych celów przedmiotowego opracowania należą:

- 1) diagnoza obecnego stanu i funkcjonowania środowiska;

¹ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. Nr 199, poz. 1227 z 2008 r., z późn. zm.);

² Ustawa z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717, z późn. zm.).

- 2) określenie skutków wpływu realizacji ustaleń projektu mpzp na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, na warunki życia i zdrowia ludzi oraz dobra materialne i dobra kultury;
- 3) ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych zawartych w projekcie mpzp;
- 4) przedstawienie możliwości rozwiązań alternatywnych eliminujących, bądź ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko.

Prognoza obejmuje obszar objęty projektem mpzp wraz z terenami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń tego planu.

W niniejszej pracy analizie i ocenie poddano projekt planu zawierający ustalenia realizacyjne oraz załącznik graficzny w skali 1 : 1000.

3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Na podstawie zebranych materiałów oraz szczegółowej wizji terenowej dokonano: analizy komponentów i cech środowiska przyrodniczego, oceny prawidłowości jego funkcjonowania, oceny stanu funkcjonowania oraz charakterystyki dotychczasowego zainwestowania badanego obszaru. Wnioski wynikające z ww. analiz skonfrontowano z ustaleniami projektu mpzp oraz przepisami prawa ochrony środowiska.

Podczas prac nad prognozą wykorzystano metodę indukcyjno-opisową, polegającą na łączeniu w całość zebranych informacji o środowisku i jego funkcjonowaniu. Zastosowano również metodę porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości.

4. Źródła informacji wykorzystane w opracowaniu

Prognozę oddziaływania na środowisko dotyczącą projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu „Kilińskiego” w Szczecinku sporządzono w oparciu o materiały archiwalne, publikacje mapowe, literaturę oraz własne obserwacje terenowe. W opracowaniu wykorzystano następujące materiały planistyczne i kartograficzne:

- 1) Inwentaryzacja urbanistyczno-architektoniczna do projektu mpzp terenu „Kilińskiego” w Szczecinku, lipiec 2011 r.;
- 2) Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu „Kilińskiego” w Szczecinku, wrzesień 2011 r.;
- 3) Podstawowe opracowanie ekofizjograficzne, 2002;

- 4) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Szczecinek – „Kilińskiego” w skali 1 : 1000, Szczecinek, 2004;
- 5) Mapy sytuacyjno – wysokościowa w skali 1: 1000;
- 6) Mapa ewidencyjna w skali 1: 1000;
- 7) Mapa topograficzna w skali 1 : 10000;
- 8) Mapa glebowo – rolnicza w skali 1 : 2000;
- 9) Mapa hydrograficzna, ark N-33-82-C Szczecinek w skali 1 : 50000, 2003;
- 10) Mapa sozologiczna, ark N-33-82-C Szczecinek w skali 1 : 50000, 2004;
- 11) Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, ark N-33-82-C 160 – Szczecinek w skali 1 : 50000, 2004;
- 12) Mapa obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony w skali 1 : 500000, Kleczkowski A.S., Kraków, 1990;
- 13) Mezoregiony fizycznogeograficzne Polski, Kondracki J., w skali 1 : 200000;
- 14) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecinek, 2011 r., Urząd Miasta Szczecinek, M. Piernikowski, Poznań.

Źródło informacji stanowiła również literatura specjalistyczna i materiały niepublikowane, wśród których wyróżnić należy:

- 1) „Informacja o stanie środowiska w powiecie szczecineckim w 2009 roku”, WIOŚ, 2010, Szczecin;
- 2) Gminny program opieki nad zabytkami Miasta Szczecinek na lata 2009 – 2012, Szczecinek, 2008 r.;
- 3) Kostecki M., 2003, „Komentarz do Mapy hydrograficznej w skali 1: 50000 arkusz N-33-82-C Szczecinek”, UAM, Poznań;
- 4) Kozacki L., Macias A., Markuszewska I., Rosik W., 2004, „Komentarz do Mapy sozologicznej w skali 1: 50000 arkusz N-33-82-C Szczecinek”, UAM, Poznań;
- 5) Popielski W., 2006, „Objaśnienia do Szczegółowej mapy geologicznej Polski w skali 1 : 50000 arkusz Szczecinek (160)”, PIG, Warszawa;
- 6) „Raport o stanie środowiska w województwie zachodniopomorskim w latach 2008 – 2009”, WIOŚ, Biblioteka Monitoringu Środowiska, 2010, Szczecin;
- 7) „Roczna ocena jakości powietrza dla województwa zachodniopomorskiego, raport za 2010 rok”, WIOŚ, 2011, Szczecin;

- 8) „Waloryzacja przyrodnicza miasta Szczecinek” (operat generalny), 2002, Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie, Szczecin.

Dla potrzeb prognozy przeprowadzona została przez autora bezpośrednia wizja terenu. Wykonano również dokumentację fotograficzną. Wszystko to pozwoliło na ustalenie użytkowania terenu i rozpoznania aktualnego stanu środowiska.

II. OCENA AKTUALNEGO STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

1. Położenie obszaru badań

1.1 Położenie w strukturze funkcjonalno – przestrzennej miasta

Analizowany obszar, dla którego ma zostać sporządzony projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zajmuje powierzchnię 13,6 ha. Położony jest w środkowej części miasta Szczecinek, nad jeziorem Trzesiecko. Granicę opracowania stanowią: od wschodu – ul. Lelewela z przyległą zabudową usługowo-turystyczną i częścią parku, od południa – jezioro Trzesiecko, od zachodu – ciek wodny bez nazwy, a od północy ul. Kościuszki.

„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Szczecinek” oznacza przedmiot badań:

- w części wschodniej jako tereny zagospodarowane o dominacji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami towarzyszącymi i zielenią towarzyszącą;
- w części zachodniej jako tereny zagospodarowane o dominacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami towarzyszącymi i zielenią towarzyszącą;
- w części południowej jako tereny zagospodarowane zieleni urządzonej, usług turystycznych i sportowo-rekreacyjnych.

Cały obszar na wschód od ul. Kilińskiego położony jest dodatkowo w strefie śródmiejskiej, a cały teren zabudowany w proponowanej strefie ochrony konserwatorskiej obiektów i zespołów zabudowy o cechach zabytkowych. Część omawianego terenu znajduje się w zasięgu OChK „Pojezierze Drawskie”.

Ponadto północną granicę opracowania stanowi droga klasy zbiorczej (fragment ul. Kościuszki), a wzdłuż jeziora przebiega ścieżka rowerowa.

1.2 Położenie geograficzne

Według podziału fizycznogeograficznego Polski (Kondrackiego J., 2001), badany teren położony jest w podprowincji Pojezierza Północnobałtyckie (314), w zasięgu makroregionu Pojezierze Południowopomorskie (314.6), w mezoregionie – Pojezierze Szczecińskie (315.66).

Pojezierze Szczecińskie jest wysoczyzną morenową rozciągającą się pomiędzy sandrem Równiny Wałeckiej na zachodzie i doliną Gwdy na wschodzie. Stanowi obszar wzniesień czołowomorenowych głównego ciągu pomorskiego, obejmujący rozległe równiny sandrowe i płyty wysoczyzn morenowych z licznymi jeziorami, dolinami rzek i zagłębieniami wytopiskowymi. Licznie występują jeziora, głównie na północy mezoregionu m.in. Trzesiecko, Wilczkowo.

1.3 Położenie w ponadlokalnym systemie powiązań przyrodniczych

Bardzo urozmaicona rzeźba terenu, obecność różnych typów jezior oraz bliskość dużych powierzchniowo kompleksów leśnych sprawiają, że Szczecinek odznacza się znacznymi walorami krajobrazowo – przyrodniczymi, typowymi dla obszarów pojeziernych.

Tereny najcenniejsze pod względem przyrodniczym i krajobrazowym objęte zostały formą ochrony przyrody w postaci obszarów chronionego krajobrazu, tworząc w ten sposób ogniwo krajowej Ekologicznej Sieci Obszarów Chronionych (ESOCH). Na terenie miast Szczecinek istnieją dwa takie obszary: OChK „Jeziora Szczecińskie”, obejmujący m.in. jezioro Wielimie wraz z mokradłami na jego południowym brzegu oraz OChK „Pojezierze Drawskie”, do którego należy jezioro Trzesiecko.

Ponadto wg koncepcji krajowej sieci ekologicznej ECONET – PL wschodnie i północne okolice miasta z jeziorem Wielimie stanowią skraj biocentrum obszaru węzłowego o znaczeniu międzynarodowym – Pojezierze Kaszubskie (9M). W bezpośrednim sąsiedztwie miasta położony jest również obszar węzłowy o znaczeniu krajowym – Dolina Gwdy (5K). Oba ww. obszary połączone są korytarzem ekologicznym rangi międzynarodowej z obszarem węzłowym o znaczeniu ponadkrajowym – Pojezierze Drawskie (6M). Szczecinek leży na trasie tego korytarza.

O roli terenu objętego opracowaniem w ponadlokalnym systemie powiązań przyrodniczych świadczy jego położenie w obszarze chronionego krajobrazu „Pojezierze Drawskie”.

2. Aktualny stan zagospodarowania i użytkowania terenu

Obszar objęty niniejszym opracowaniem stanowi w większości teren zainwestowany.

Na zachód od ul. Kilińskiego przeważa zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolno stojąca lub bliźniacza, o wysokości do 3 kondygnacji, licząc poddasze użytkowe. Jedynie na przedłużeniu ul. Wileńskiej zlokalizowane są 3 budynki wielorodzinne o wysokości od 2 do 4 kondygnacji. Budynki mieszkalne kryte są w większości dachami stromymi.

Na wschód od ul. Kilińskiego dominuje zabudowa usługowa, zwłaszcza usługi zdrowia. Znaczną część terenu zajmują od 2- do 6-kondygnacyjne budynki szpitala powiatowego. Ponadto swoje siedziby mają tu również: „SAPIK”, zakład pogrzebowy, apteka, Hotel „Residence”, Poradnia Leczenia Żywnościowego „Patronka”, sklep spożywczy „ABC”, szpital psychiatryczny. Jedynie wzdłuż zachodniej pierzei ul. Lelewela istnieje zabudowa mieszkaniowa jedno- i wielorodzinna.

W południowej części opracowania, wzdłuż brzegów jeziora Trzesiecko występuje znaczny obszar zieleni urządzonej – park nadjeziorny, w którym urządzone są ścieżki piesze i rowerowe, plaże i kąpielisko oraz plac zabaw.

Zachodnią granicę omawianego obszaru stanowi ciek wodny uchodzący do jeziora Trzesiecko.

W granicach opracowania przebiega fragment jednego z głównych ciągów komunikacyjnych Szczecinka – ul. Kościuszki, a także lokalne drogi dojazdowe tj. ul. Kilińskiego, ul. Lelewela, ul. Głowackiego.

Analizowany obszar posiada pełne uzbrojenie w media, przebiegające, w większości, w terenach dróg publicznych.

3. Charakterystyka fizjograficzna terenu

3.1. Rzeźba terenu i geomorfologia

Pod względem geomorfologicznym w obrębie analizowanego terenu wyróżnić można dwie formy różniące się rzeźbą:

- platformę nadjeziorną, wzniesioną od 135,7 do 135,9 m npm, płaską, lekko pochyloną w kierunku jeziora, o zróżnicowanej szerokości wynoszącej średnio od 30 do 40 m, a na półwyspie osiagającą 100 m szerokości;
- łagodny stok, stanowiący zbocze schodzące w kierunku platformy, wzniesiony od 136,0 do 140 m npm.

Linia brzegowa jeziora jest wyrównana. W środkowej części wyróżnia się półwysep, wchodzący kilkadziesiąt metrów w jezioro. Strefa przybrzeżna jest płytka.

Na większości obszaru opracowania naturalna rzeźba została zmieniona przez człowieka, w wyniku wyrównywania terenu pod budynki i drogi.

3.2. *Budowa geologiczna i litologia*

Analizowany teren położony jest w obrębie jednostki geologicznej – wał środkowopolski, zwany w tym miejscu wałem pomorskim. Na prekambryjskim podłożu zalegają zaburzone utwory paleozoiczne. Struktura inicjalna wału powstała w obrębie części basenu środkowopolskiego, który formował się i wypełniał od permu do końca kredy. Seria cechsztyńska zbudowana jest głównie z utworów soli kamiennej z licznymi przewarstwieniami. Cały ten segment pocięty jest licznymi uskokami m.in. uskokiem Szczecinka. Na przełomie kredy i trzeciorzędu powstała silnie wydzwignięta, ponad otaczające go niecki, forma wału.

Pod osadami czwartorzędu zalegają morskie i lądowe utwory eoceńskie i oligoceńskie. Na osadach oligocenu leżą utwory mioceńskie, począwszy od różnej miąższości warstw piasków, a kończąc na osadach mułkowo-ilastych, często z przewarstwieniami węgla brunatnego. Osady paleogenu i neogenu są spiętrzone glacitektonicznie. Bezpośrednie podłoże czwartorzędu stanowią osady miocenu, których strop w rejonie Szczecinka układa się na wysokości ok. 60 m npm.

Rzeźba powierzchni podczwartorzędowej została w znacznym stopniu zmodyfikowana przez procesy erozji i denudacji w czasie plejstocenu. Obszar sandrowy, w obrębie którego zlokalizowany jest analizowany teren, budują piaszczysto – żwirowe plejstocenne utwory akumulacji wodnolodowcowej o miąższości ok. 10 m, pod którymi zalega kompleks gliny zwałowej, w którym na głębokości ok. 40 m występują utwory piaszczyste.

Według Szczegółowej mapy geologicznej Polski arkusz Szczecinek cały omawiany obszar pokryty jest holocennymi piaskami, mułkami i iłami jeziornymi. W głębokich sondach prezentują się one jako osady piaszczyste, laminowane mułkami i iłami, o łącznej miąższości nieprzekraczającej 6,0 m. Zwierają zazwyczaj liczne szczątki roślin oraz współczesnej fauny jeziornej.

Na obszarze objętym opracowaniem nie występują udokumentowane złoża surowców naturalnych.

3.3. Wody powierzchniowe

Pod względem hydrograficznym obszar objęty planem położony jest w dorzeczu Gwdy, w zlewni rzeki Nizicy (Niezdobnej). Zachodnią granicę omawianego obszaru, stanowi ciek wodny bez nazwy, uchodzący do jeziora Trzesiecko.

Na obszarze objętym opracowaniem nie występują żadne naturalne zbiorniki wodne. Od południa granicę przedmiotu badań stanowi natomiast linia brzegowa jeziora Trzesiecko, drugiego pod względem wielkości akwenu wodnego w rejonie Szczecinka. Jest to jezioro rynnowe, wcięte częściowo w obszar sandrowy, a na południe w obszary wysoczyzny dennomorenowej. Jego brzegi są wyraźnie zaznaczone, lokalnie osiągają wysokość ok. 10 m.

Tabela 1. Parametry jeziora Trzesiecko.

Lp.	Parametr	Wielkość
1	Powierzchnia (ha)	295
2	Długość (km)	5,5
3	Szerokość (km)	0,8
4	Objętość (tys. m ³)	16067,3
5	Głębokość średnia (m)	5,4
6	Głębokość maksymalna (m)	11,8
7	Długość linii brzegowej (km)	15,9

3.4. Wody podziemne

Według Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE), będącej ogólnym aktem prawnym, który określa jako swój główny cel zapobieganie dalszemu pogarszaniu oraz ochronę i poprawę jakości środowiska wodnego państw UE, Szczecinek położony jest w zasięgu jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 28.

Zgodnie z Mapą Hydrogeologiczną Polski w skali 1 : 200 000, rozpatrywany obszar położony jest w obrębie regionu pomorsko-kujawskiego (III), w zasięgu podregionu pomorskiego (III 1). Poziomy wodonośne występują zarówno w utworach czwartorzędowych, jak i trzeciorzędowych. Główny poziom użytkowy w osadach czwartorzędowych budują przede wszystkim piaski i żwiry, występujące przeciętnie na głębokości od 40 do 60 m. Wydajność tego poziomu wynosi od kilkunastu do 70 m³h⁻¹.

Teren objęty analizą położony jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP – 126 „Zbiornik Szczecinek” o średniej głębokości utworów wodonośnych 90 m. Jego powierzchnia wynosi 1755 km², a szacunkowe zasoby dyspozycyjne 99 tys. m³/dobę. Utwory wodonośne są wieku trzeciorzędowego i czwartorzędowego. GZWP – 126, w omawianym rejonie, nie został zaliczony do obszarów objętych ochroną jakości wód ONO ani OWO.

Według Mapy Hydrograficznej arkusz Szczecinek w skali 1 : 50 000 pierwszy poziom wód gruntowych, istotnych z punktu widzenia geotechnicznego, na większości obszaru analiz występuje dość płytko, na głębokości między 1 – 2 m ppt, a w południowej części opracowania, wzdłuż jeziora Trzesiecko, bardzo płytko do głębokości 1 m ppt. Ze względu na występowanie gruntów antropogenicznych przepuszczalność gruntu jest zróżnicowana, jedynie na terenie parku nadjeziornego średnia.

3.5. *Warunki glebowe*

Na analizowanym obszarze gleba zachowała się w obrębie terenów zielonych tj. w parku, na trawnikach, w wolnych niezabudowanych przestrzeniach oraz w ogródkach przydomowych zabudowy mieszkaniowej. Jest to gleba stosunkowo mało żyzna, mineralna wytworzona z piasków o dość płytkim poziomie próchnicznym.

W ogródkach przydomowych gleby zaliczone zostały do V klasy bonitacyjnej. Są to gleby mało żyzne, nieurodzajne i zawodne. Na urządzonych terenach zieleni, w tym w przydomowych ogródkach jest to gleba użyźniana nawozami. W parku nadjeziornym lokalnie może wykazywać większą żyzność związaną z występowaniem w podłożu torfów i mułków jeziornych.

3.6. *Szata roślinna*

Zasadniczy element szaty roślinnej omawianego obszaru stanowi fragment parku miejskiego zlokalizowany wzdłuż brzegów jeziora Trzesiecko. Cały park zajmuje powierzchnię 21 ha, w tym 9 ha to część zabytkowa. Drzewostan obejmuje ok. 60 gatunków drzew w wieku 40 – 100 lat. Jego trzon stanowią drzewa rodzime.

W granicach opracowania znajduje się ok. 4 ha terenów parkowych. W składzie dendrologicznym dominują: lipy drobnolistne, olchy czarne, wierzby, brzozy brodawkowate, wiązy szypułkowe, dęby szypułkowe, buki zwyczajne, jesiony wyniosłe i klony. Na szczególną uwagę w parku zasługuje aleja lipowa, biegnąca równoległe do linii brzegowej, wzdłuż granicy parku. W zachodniej części parku występują znaczne powierzchnie roślinności łąkowej.

Wzdłuż linii brzegowej jeziora fragmentarycznie występują zbiorowiska szuwarów właściwych, z udziałem pałki szerokolistnej, trzciny i oczeretu jeziornego.

Ponadto w granicach opracowania występują również mniejsze niż ww. park miejski zbiorowiska synantropijne, składające się z roślin towarzyszących człowiekowi oraz utrzymujących się dzięki jego działalności. Należy tu przede wszystkim wymienić drzewa

i krzewy zimozielone, drzewa owocowe i kwiaty, porastające przydomowe ogródki na terenach zabudowy mieszkaniowej. Duży ok. 1-hektarowy obszar niezabudowany porośnięty spontaniczną roślinnością trawiastą zlokalizowany jest w południowej części terenów szpitala. Charakter szaty roślinnej zbiorowisk synantropijnych przesądza o tym, że są to biotopy o ograniczonej wartości przyrodniczej.

Na terenach zabudowanych rośnie kilkadziesiąt wartościowych brzoź, jesionów i lip. Również ul. Kościuszki stanowi aleję, składająca się m.in. z lip drobnolistnych i klonów.

3.8. Świat zwierząt

Podczas kilkukrotnej wizji lokalnej w analizowanym fragmencie miasta nie stwierdzono występowania zwierząt innych niż bezkręgowce, ptaki oraz, chociaż nie zaobserwowano osobiście tego ssaka, ze względu na istnienie kretowisk – kreta.

Z uwagi na powyższe, do scharakteryzowania świata zwierząt na omawianym obszarze posłużono się najbardziej szczegółowo, do chwili obecnej, wykonaną i zebraną z materiałów archiwalnych inwentaryzacją i waloryzacją faunistyczną miasta Szczecinek, przedstawioną w opracowaniu „Waloryzacja przyrodnicza miasta Szczecinek”. Wynika z niej, że mogą tu występować różne gatunki mięczaków i wazek, a także płazy tj. ropucha szara, żaba trawna, żaba moczarowa, żaba jeziorkowa, czy żaba wodna. W wodach jeziora Trzesiecko pływa 10 gatunków ryb, wśród których dominują: leszcz, płoć, szczupak i okoń.

Ponadto na wodach lub w szuwarach jeziora Trzesiecko, bezpośrednio graniczącym z obszarem opracowania występują następujące gatunki ptaków lęgowych: perkoz dwuczuby, kormoran czarny, łabędź niemy, krzyżówka, czernica, gągoł, kokoszka wodna, łyska, trzcinaczek i trzcinia. W sezonie polęgowym obserwowano natomiast: krzyżówkę, łyskę, łabędzia niemego, czernicę, mewę śmieszkę, mewę srebrzystą oraz nielicznie: perkoza dwuczubego, kormorana, świstuna, bernikłę białolicą oraz nurogęś.

3.9. Klimat lokalny

Topoklimat badanego obszaru charakteryzuje się stosunkowo chłodnym latem i dość łagodną zimą. Klimat jest tu surowszy niż na sąsiednich terenach położonych niżej. Amplituda temperatury sięga 20⁰C. Najwyższa średnia temperatura występuje w lipcu + 20⁰C, a najniższa w lutym – 2,5⁰C. W 2006 r. średnia roczna temperatura powietrza wynosiła 9⁰C, średnia lipca +23,4⁰C, a lutego – 6,4⁰C.

Według danych z posterunku opadowego IMGW, zlokalizowanego w Szczecinku wynika, że w poszczególnych latach zaznacza się wyraźna zmienność sum opadów rocznych.

W roku normalnym roczna suma opadów wynosi 622 mm. Dla roku wilgotnego (1980) roczna suma opadów wynosiła 804 mm, a dla roku suchego (1992) zaledwie 432 mm. Rytm opadów wskazuje istnienie maksimum w lipcu (76 mm), a minimum w lutym (34 mm). Ponadto bliskie sąsiedztwo jeziora powoduje dużą wilgotność powietrza – jej średnia roczna wynosi 83%. Znaczna wilgotność powoduje zwiększenie częstotliwości pojawiania się mgieł.

Średnio w ciągu roku dominują wiatry z kierunków: zachodniego i południowo-zachodniego. Na wiosnę i jesień wzrasta udział wiatrów z kierunku południowo-wschodniego i południowego.

Warunki fizjograficzne analizowanego obszaru modyfikują w pewnym stopniu warunki klimatyczne. Duży wpływ na mikroklimat ma bezpośrednia bliskość jeziora Trzesiecko oraz dużego kompleksu parkowego. Sąsiedztwo jeziora powoduje dużą wilgotność powietrza – jej średnia roczna wynosi ok. 80%, co z kolei jest przyczyną zwiększonej częstotliwości pojawiania się mgieł. Tereny zadrzewione wraz z ich najbliższym otoczeniem charakteryzują się dobrymi warunkami termicznymi i wilgotnościowymi o mniejszych dobowych wahaniami i nieco gorszych warunkach solarnych z uwagi za zacienienie. Są to tereny o powietrzu wzbogaconym w tlen, ozon i olejki eteryczne podnoszące komfort bioklimatyczny.

4. Wartości kulturowe

Część analizowanego terenu posiada zachowany historyczny układ urbanistyczny z charakterystycznymi budynkami mieszkalnymi i usługowymi, podlegającymi ochronie konserwatorskiej. Budynki wpisane do gminnej ewidencji zabytków zlokalizowane są wzdłuż ulic: Kościuszki, Kilińskiego i Lelewela.

5. Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych

Cały obszar opracowania, nie licząc pasa drogowego ul. Kościuszki, znajduje się w zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Drawskie”, utworzonego Uchwałą nr X/46/75 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koszalinie z dnia 17 listopada 1975 r. (Dz. Urz. WRN w Koszalinie Nr 9/1975, poz. 49), o łącznej powierzchni 68450 ha. Jest to teren o urozmaiconej rzeźbie stanowiący część tzw. „Szwajcarii Połczyńskiej”. Dodatkowym walorem są rozległe kompleksy leśne, malowniczy krajobraz polodowcowy z dużą ilością jezior i cieków wodnych. Należy podkreślić, że żaden z tych elementów nie występuje jednak na analizowanym obszarze.

Poza ww. OChK na omawianym terenie nie występują żadne inne formy ochrony przyrody, wymienione w art. 6 *Ustawy o ochronie przyrody*³.

W omawianej części Szczecinka nie występują grunty rolne ani leśne chronione przepisami *Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych*⁴.

Żadne obiekty nie podlegają również ochronie na podstawie *Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*⁵.

6. Stan, jakość i zagrożenia środowiska przyrodniczego

6.1. Stan higieny atmosfery

Najbliższe stacje monitoringu zajmujące się badaniem jakości powietrza atmosferycznego zlokalizowane są na terenie miasta Szczecinka przy ul. 1 Maja i przy ul. Artyleryjskiej oraz w pobliskim Sterkowie.

Zbiorcze zestawienie klasyfikacji strefy zachodniopomorskiej tj. całego województwa zachodniopomorskiego, bez aglomeracji szczecińskiej i miasta Koszalin dla poszczególnych zanieczyszczeń (SO₂, NO₂, PM₁₀, PM_{2,5}, Pb, C₆H₆, CO, As, Cd, Ni, BaP oraz O₃) dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony zdrowia, według rocznej oceny jakości powietrza za rok 2010, przedstawia tabela nr 2.

Tabela 2. Ocena jakości powietrza w strefie zachodniopomorskiej za 2010 r.

Powierzchnia strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń											
	SO ₂	NO ₂	PM _{2,5}	PM ₁₀	Pb	C ₆ H ₆	CO	As	BaP	Cd	Ni	O ₃
1179904 km ²	A	A	A	C	A	A	A	A	C	A	A	A

Źródło: „Roczna ocena jakości powietrza dla województwa zachodniopomorskiego, raport za 2010 rok”, WIOŚ, 2011, Szczecin.

Jak wynika z powyższej tabeli większość badanych zanieczyszczeń zaliczono, w trójstopniowej skali: A, B, C, do klasy A, co oznacza, że poziom poszczególnych stężeń zanieczyszczeń w analizowanej strefie nie przekracza poziomu wartości docelowych. Jedyne dwa typy zanieczyszczeń tj. PM₁₀ i benzo(a)piren zakwalifikowano do o klasy C.

Strefa powiat szczecinecki została zakwalifikowana do klasy C, ze względu na stwierdzone w 2010 r. przekroczenie standardu jakości powietrza przez 24-godzinne stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀. Klasa C skutkuje obowiązkiem opracowania przez Marszałka

³ Ustawa z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.)

⁴ Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2004 r. Nr 121 poz. 1266 z późn. zm.)

⁵ Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 162 poz. 1568 ze zm.)

Województwa programu naprawczego, mającego na celu przywrócenie standardu jakości powietrza na danym obszarze. Jako obszar strefy objęty przekroczeniami wskazana została zachodnia część miasta Szczecinek. Potencjalnymi przyczynami przekroczeń, wskazanymi na etapie przeprowadzania rocznej oceny jakości powietrza, są: emisja powierzchniowa związana z ogrzewaniem mieszkań, niekorzystne warunki meteorologiczne występujące w okresach przekroczeń, wpływ emisji liniowej z transportu samochodowego, a także wpływ zlokalizowanych na obszarze miasta Szczecinek emitatorów punktowych, w tym zakładów należących do Grupy Krono, zlokalizowanych przy ul. Waryńskiego 1 w Szczecinku. Należy jednak zaznaczyć, iż na etapie dokonywania rocznej oceny jakości powietrza, wykazuje się jedynie przyczyny potencjalne przekroczeń. Szczegółowe przyczyny powinny zostać udokumentowane na etapie opracowania programu ochrony powietrza.

Strefa szczecinecka otrzymała klasę C również ze względu na przekroczenie poziomu docelowego przez średnioroczne stężenie benzo(a)pirenu. Wskazany obszar przekroczeń to zachodnia część miasta Szczecinek. Jako główne potencjalne źródło przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu wskazana została emisja powierzchniowa, pochodząca z ogrzewania mieszkań oraz niekorzystne warunki meteorologiczne związane z niskimi temperaturami powietrza w sezonie zimowym i towarzyszące im stany inwersyjne atmosfery. Należy zaznaczyć, iż obowiązek opracowania programów ochrony powietrza zaistniał już na podstawie rocznej oceny jakości powietrza za rok 2007.

Ponadto cała strefa zachodniopomorska otrzymała klasę D2 w związku z przekroczeniem poziomu celu długoterminowego przez stężenia ozonu, dla kryterium ustanowionego zarówno ze względu na zdrowie, jak i na ochronę roślin. Dla stref w klasie D2 nie jest wymagane opracowanie programu ochrony powietrza. Działania wymagane w tym przypadku to ograniczenie emisji lotnych związków organicznych jako prekursorów ozonu, które to działania powinny być ujęte w wojewódzkim programie ochrony środowiska.

W analizowanej części Szczecinka dominujący wpływ na stan jakości powietrza mają zanieczyszczenia pochodzące z lokalnej niskiej emisji, głównie w okresie grzewczym. Emisja komunikacyjna, ze względu na sposób rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń jest najbardziej uciążliwa w najbliższym otoczeniu drogi. Wraz ze wzrostem odległości od drogi stężenia zanieczyszczeń gwałtownie maleją. W wyniku spalania paliw w środkach mobilnych, do środowiska dostają się zanieczyszczenia gazowe: CO, NO_x, CO₂ i węglowodory. Emitowane są również pyły na skutek ścierania się opon, hamulców i nawierzchni drogowej, które zawierają związki ołowiu, kadmu, niklu, itp.

6.2. *Zagrożenia klimatu akustycznego*

Hałas komunikacyjny ani przemysłowy nie stanowi istotnej uciążliwości dla środowiska w omawianym fragmencie miasta. Jedynym potencjalnym, znaczącym źródłem hałasu komunikacyjnego może być ul. Kościuszki. W rejonie ww. ulicy nie prowadzono jednak badań akustycznych, dotyczących pomiaru wielkości hałasu.

6.3. *Stan i jakość wód powierzchniowych*

W 2008 r. WIOŚ, ramach monitoringu operacyjnego, badała stan jakości wód jeziora Trzesiecko. Akwen nie należy do jezior silnie zmienionych, dlatego nie określano jego potencjału ekologicznego, a jedynie stan ekologiczny. Jezioro Trzesiecko zostało zaliczone do III klasy stanu ekologicznego z uwagi na niedostateczne natlenienie wód. Odstąpiono od oceny zawartości chlorofilu w jeziorze z uwagi na stosowanie środków chemicznych likwidujących zakwity fitoplanktonu. Stwierdzono także w jego wodach obecność formaldehydu, którego zawartość jest niska, jednak wyjaśnienia wymaga wpływ tej substancji na funkcjonowanie biocenoz jeziornych. W wodach jeziora Trzesiecko nie badano substancji z załączników 5 i 8 Rozporządzenia⁶, a wynikowa ocena jeziora to stan zły. Oznacza to potrzebę działań w ramach programów naprawczych w celu osiągnięcia w perspektywie 2015 r. stanu przynajmniej dobrego.

Ponadto w wodach jeziora Trzesiecko została stwierdzona eutrofizacja, objawiająca się przekroczeniem wartości granicznej dla przezroczystości oraz wartości granicznej dla azotu (średnia 2,9 mg NO₃/l, maksymalna w kwietniu 6,69 mg NO₃/l).

6.4. *Stan i jakość wód podziemnych*

W ostatnich latach nie prowadzono badań wód podziemnych w ramach krajowego monitoringu operacyjnego w obszarze jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 28. Natomiast w latach 2004 – 2007 dokonano oceny jakości wód podziemnych w kilku punktach w gminie Szczecinek. Badano wody wgłębne oraz gruntowe. Wyniki badań w wybranych punktach badawczych przedstawia tabela 3.

⁶ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych (Dz.U. Nr 162 poz. 1008)

Tabela 3. Jakość wód podziemnych w gminie Szczecinek.

Lp	Punkt badawczy	Rodzaj wód	Klasa				Wskaźniki determinujące jakość wody w 2007 r.
			2004	2005	2006	2007	
1	Turowo	gruntowe (Q)	III	II	III	V	NO ₂ (V), Fe (IV), Mn
2	Spore – 1	wgłębne (Tr)	III	II	II	II	Mn
3	Spore – 2	wgłębne (Q)	III	III	II	II	Mn (III), Fe (III)
4	Spore – 3	wgłębne	III	II	III	III	Mn (III), Fe (IV)
5	Spore – 4	wgłębne (Q)	III	II	II	III	Fe (IV)
6	Spore – 5	gruntowe (Q)	II	II	II	II	Fe (IV)

Źródło: „Raport o stanie środowiska w województwie zachodniopomorskim w latach 2006 – 2007”, WIOŚ, 2008.

Jak wynika z powyższej tabeli w wymienionych punktach badawczych monitoringu diagnostycznego w 2007 r. wody podziemne wgłębne charakteryzowały się II lub III klasą czystości tzn. były wodami dobrej lub zadowalającej jakości. Ponadto w stosunku do roku 2004 r. jakość w dwóch punktach wzrosła o klasę, a w dwóch pozostała bez zmian. Wody gruntowe spadły natomiast w punkcie w Turowie aż o dwie klasy od roku 2004 i w 2007 r. osiągnęły klasę V tj. stanowiły wody niezadowalającej jakości. Wody gruntowe w punkcie Spore – 5 od kilku lat kwalifikują się do tej samej II klasy.

Żelazo i mangan występujące w dużych ilościach w wodach wgłębnych mają przede wszystkim niekorzystny wpływ na właściwości organoleptyczne wody, powodując wzrost jej zabarwienia i mętność, a także pogorszenie jej walorów smakowych i zapachowych. Dodatkowo związki te wytrącając się w formie osadów powodują barwienie sanitariatów czy zarastanie przewodów wodociągowych. Duże zawartości żelaza, a głównie manganu mogą mieć również niekorzystny wpływ na zdrowie człowieka, dlatego tego typu wody wymagają uzdatniania przed spożyciem.

Cały teren objęty opracowaniem posiada kanalizację sanitarną, co zmniejsza prawdopodobieństwo zagrożenia zanieczyszczeniami środowiska gruntowo-wodnego.

III. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU, JEGO GŁÓWNYCH CELACH I POWIĄZANIACH

1. Cele projektu planu miejscowego

Głównym celem sporządzenia analizowanego planu miejscowego jest określenie nowego przeznaczenia oraz sposobów zagospodarowania i zabudowy części terenów, poprzez dostosowanie funkcji, struktury zabudowy i intensywności zagospodarowania do uwarunkowań przestrzennych i przyrodniczych obszarów, w stosunku do których zmienił się kierunek polityki przestrzennej miasta Szczecinek.

Sporządzenie i uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu „Kilińskiego” w Szczecinku pozwoli na sformułowanie dla tego obszaru szczegółowych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, umożliwiających rozwój funkcji mieszkaniowych i usługowych, zgodnych z charakterem samego obszaru opracowania, a także terenów z nim sąsiadujących oraz zachowanie i ochronę przed zabudową parku miejskiego. W ten sposób wyznaczone zostaną jednoznaczne kierunki rozwoju przestrzennego, umożliwiające uporządkowanie terenu i jego bezkolizyjne funkcjonowanie.

Istotnym elementem omawianego planu miejscowego jest również sformułowanie zasad ochrony i zagospodarowania środowiska przyrodniczego, zwłaszcza terenów bezpośrednio sąsiadujących z parkiem miejskim i jeziorem, a także zdefiniowanie zasad obsługi komunikacyjnej oraz zaopatrzenia w sieci infrastruktury technicznej.

2. Ustalenia projektu planu miejscowego

Struktura funkcjonalna, wskazana w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu „Kilińskiego” w Szczecinek jest mocno zróżnicowana. Przedmiotem ustaleń projektu mpzp są:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – **MN**;
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy usługowej – **MN/U**;
- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy usługowej – **MW/U**;
- teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – **MW/MN**;
- tereny zabudowy usługowej – **U**;
- teren zabudowy usługowej, sportu i rekreacji – **U/US**;
- teren infrastruktury technicznej – elektroenergetyki – **E**;
- tereny zieleni urządzonej – **ZP**;
- teren wód powierzchniowych śródlądowych – **WS**;
- tereny dróg publicznych – **KD**;
- tereny dróg wewnętrznych – **KDW**.

Tabela 4. Bilans terenów o określonych funkcjach ustalonych w mpzp.

L.p.	FUNKCJA TERENU	POWIERZCHNIA W [ha]	UDZIAŁ W OGÓLNEJ POWIERZCHNI [%]
1	Tereny o dominacji zabudowy usługowej (U, U/US)	4,23	31,0
2	Tereny o dominacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN i MN/U)	3,80	27,8
3	Tereny o dominacji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (MW/U i MW/MN)	1,19	8,7
4	Teren infrastruktury technicznej (E)	0,02	0,2
5	Tereny zieleni urządzonej (ZP)	2,79	20,4
6	Tereny wód powierzchniowych	0,07	0,5
7	Tereny komunikacji (KD-D, KD-Z i KDW)	1,55	11,4

Źródło: Opracowanie własne.

Spośród terenów przeznaczonych pod zabudowę największą grupę zajmują tereny o dominacji zabudowy usługowej, do których zaliczono: tereny zabudowy: usługowej (U) oraz usługowej, sportu i rekreacji (U/US), zajmujące łącznie 4,2 ha tj. 31% powierzchni opracowania. W projekcie planu wyznaczono 8 terenów U oraz 1 teren U/US. W większości są to obszary zainwestowane i zabudowane. Jedynie teren 10U/US o powierzchni 1,2 ha jest obecnie wolny od zabudowy, porośnięty spontaniczną roślinnością, w tym wysoką. W zakresie parametrów i wskaźników intensywności kształtowania zabudowy, dla ww. terenów ustalono: maksymalną powierzchnię zabudowy między 30% a 50% powierzchni działki budowlanej, minimalną powierzchnię biologicznie czynną od 30% do 60% działki budowlanej (ze względu na niewielką powierzchnię działki inne parametry ustalono dla terenów 13U i 20U, gdzie maksymalna powierzchnia zabudowy mieści się w przedziale od 70% do 80%, a minimalna powierzchnia biologicznie czynna od 5% do 10%) oraz wysokość budynków usługowych nie większą niż 12 m, a budynków pomocniczych do 3,5 m, wyjątek stanowi teren szpitala powiatowego (18U), na którym dopuszczono wysokość do 25 m.

Drugą pod względem ilościowym kategorię stanowią tereny o dominacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej tj. MN i MN/U. W projekcie planu wyznaczono 10 takich terenów o łącznej powierzchni 3,8 ha, czyli około 28% obszaru objętego planem. W większości, poza terenami 16MN/U, 17MN, 22MN oraz częścią 9MN są to obszary już zabudowane. W zakresie parametrów i wskaźników intensywności kształtowania zabudowy,

dla tej kategorii terenów ustalono: lokalizację budynków wolnostojących, jedynie na terenach 6MN i 7MN dopuszczono istniejącą zabudowę bliźniaczą, maksymalną powierzchnię zabudowy między 25% a 35% powierzchni działki budowlanej, minimalną powierzchnię biologicznie czynną na poziomie 50% działki budowlanej oraz wysokość budynków nie większą niż 3 kondygnacje i 12 m. Dodatkowo dla terenów MN/U dopuszczono lokalizację usług w budynku mieszkalnym, zajmujących powierzchnię nie większą niż 50% powierzchni całkowitej budynku.

Kolejną grupą terenów przeznaczonych pod zabudowę w analizowanym planie miejscowym są tereny o dominacji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Wydzielono 3 takie tereny istniejącej zabudowy tj. 5MW/U, 11MW/U i 21MW/MN. Możliwość dogęszczenia zabudowy istnieje na dwóch pierwszych z ww. terenów. Dla terenów o dominacji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej ustalono: maksymalną powierzchnię zabudowy między 40% do 50% powierzchni działki budowlanej, minimalną powierzchnię biologicznie czynną od 30% do 40% działki budowlanej oraz wysokość budynków nie większą niż 3 kondygnacje i 12 m, a na terenie 11MW/U do 4 kondygnacji i nie więcej niż 15 m. Ponadto w ramach terenów MW/U dopuszczono lokalizację usług w parterach budynków, a na terenie 21MW/MN zachowanie, przebudowę i rozbudowę istniejących budynków mieszkalnych jednorodzinnych.

Ważną z przyrodniczego punktu widzenia funkcją ustaloną w projekcie planu są 2 tereny zieleni urządzonej – parkowej (ZP), zajmujące relatywnie duży obszar 2,8 ha, czyli około 20% powierzchni opracowania. Ustalono na nich lokalizację parku, zakazując jednocześnie sytuowania budynków (poza jednym obiektem o funkcji higienicznosanitarnej na terenie 25ZP), a także minimalną powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 85%. Na terenach ZP dopuszczono lokalizację boisk sportowo-rekreacyjnych, placów zabaw, pomostów, dróg pieszych i ścieżki rowerowej oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

Jako odrębny teren potraktowano działkę zajęta przez ciek wodny (rów). Oznaczono go jako teren wód powierzchniowych śródlądowych (1WS), nakazując na nim zachowanie cieku jako otwartego i dopuszczając lokalizację urządzeń wodnych, mostów i przepustów oraz nasadzenia drzew i krzewów wzdłuż cieku.

Uzupełnienie dla całości satnowi teren infrastruktury technicznej elektroenergetycznej (12E). Wyznaczono jeden taki teren dla istniejącej trafostacji.

Pozostały obszar 1,55 ha tj. około 11% obszaru opracowania przeznaczony został na komunikację (KD-Z, KD-D i KDW). Jest to stosunkowo niewielka część opracowania, jednak trzeba wziąć pod uwagę lokalizację w bezpośrednim sąsiedztwie jeziora Trzesiecko.

Do najważniejszych ustaleń projektu planu w zakresie ochrony i kształtowania zasobów środowiska przyrodniczego należą:

- nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich nieutwardzonych fragmentów terenów,
- nakaz odprowadzenia ścieków bytowych lub komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej,
- zakaz lokalizacji zbiorników bezodpływowych na ścieki oraz przydomowych oczyszczalni ścieków,
- nakaz odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, z dopuszczeniem zagospodarowania tych z połąci dachowych w granicach działki,
- nakaz zastosowania zabezpieczeń przed infiltracją zanieczyszczeń z wód opadowych i roztopowych do środowiska gruntowo-wodnego, pochodzących z nawierzchni przeznaczonych dla postoju więcej niż 3 pojazdów i prowadzenia ruchu kołowego,
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego,
- dopuszczenie zaopatrzenie w ciepło z sieci ciepłowniczej lub stosowanie indywidualnych systemów grzewczych, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- wskazanie kategorii terenów chronionych przed hałasem.

Zaproponowane w projekcie planu rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne umożliwią rozwój funkcji mieszkaniowo-usługowej oraz zachowanie zieleni parkowej w strefie śródmiejskiej, co uważa się za prawidłowe rozwiązanie przestrzenne. Wprowadzone funkcje nie kolidują z dotychczasowym zagospodarowaniem tego terenu oraz charakterem terenów bezpośrednio z nim sąsiadujących.

3. Powiązanie ustaleń projektu planu miejscowego z innymi dokumentami

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* zapisy projektu planu miejscowego (część tekstowa i graficzna) muszą być zgodne z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a rada gminy uchwała plan miejscowy dopiero po stwierdzeniu, że nie narusza on

ustaleń studium. Studium, o którym mowa powyżej sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu zachowuje, zapisane w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecinek”, przeważające podstawowe funkcje analizowanego obszaru jako: terenu wskazanego do dominacji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami towarzyszącymi i zielenią towarzyszącą w granicach strefy śródmiejskiej (interpretowane w skali studium), terenu o dominacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami towarzyszącymi i zielenią towarzyszącą oraz terenu zieleni urządzonej, usług turystycznych i sportowo-rekreacyjnych.

W „Programie ochrony powietrza dla strefy powiat szczecinecki, w której został przekroczony poziom docelowy benzo(a)pirenu w powietrzu”⁷ zawarte zostały wskazania podstawowych kierunków działań, zmierzających do przywracania poziomów docelowych benzo(a)pirenu. Jednym z podstawowych kierunków ww. działań jest uwzględnianie w przygotowywanych planach miejscowych zapisów wpływających na jakość powietrza. Po przeanalizowaniu zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu „Kilińskiego” w Szczecinku należy stwierdzić, że spełnia on wymogi ustalone w ww. programie ochrony środowiska.

OCHK „Pojezierze Drawskie” utworzony Uchwałą nr X/46/75 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koszalinie z dnia 17 listopada 1975 r. (Dz. Urz. WRN w Koszalinie Nr 9/1975, poz. 49), który obejmuje swym zasięgiem prawie cały obszar opracowania, podlega obecnie ochronie na mocy Uchwały Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu, uzupełnioną Uchwałą Nr XXXIV/408/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 22 grudnia 2009 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie obszarów chronionego krajobrazu. Po wnikliwym przeanalizowaniu ww. aktów prawnych należy uznać, że zapisy analizowanego projektu planu miejscowego nie naruszają zakazów w nich ustalonych.

4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu miejscowego

Nie przewiduje się, aby brak realizacji ustaleń projektu planu miejscowego terenu „Kilińskiego” w Szczecinku wywołał niekorzystne zmiany stanu środowiska przyrodniczego na omawianym obszarze ani w jego najbliższym otoczeniu. Na terenie objętym

⁷ Uchwała Nr V/35/11 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 8 marca 2011 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy powiat szczecinecki

opracowaniem zasady kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach przeznaczania terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy, a także wyposażenia w sieci infrastruktury technicznej ustala obowiązujący plan miejscowy Szczecinek – „Kilińskiego” z 2004 r. Gwarantuje on wystarczającą kontrolę nad procesami inwestycyjnymi na analizowanym obszarze.

IV. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO

Na analizowanym obszarze miasta nie zaobserwowano istotnych problemów ochrony środowiska ważnych z punktu widzenia projektu sporządzanego planu miejscowego. Z punktu widzenia odbioru wizualnego, niepokój może budzić niezagospodarowany, około 1-hektarowy obszar w południowej części terenu szpitala, który mógłby stać się miejscem nielegalne składowania odpadów.

V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM

Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia.

Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

Do dokumentów rangi międzynarodowej, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia omawianego projektu planu, zaliczyć można, wymieniane już wcześniej w opracowaniu, dyrektywę Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków i dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Ponadto, Konwencję Berneńską o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r., Ramową konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro z 1992 r.

Na szczeblu krajowym cele ochrony środowiska ustanawiają strategiczne dokumenty rządowe: „II Polityka Ekologiczna Państwa” oraz „Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”. Oba te dokumenty respektują zapisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r., mówiące o konieczności zapewnienia przez Rzeczypospolitą Polską ochrony środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju oraz konieczności zapewnienia przez władze publiczne bezpieczeństwa ekologicznego współczesnemu i przyszłym pokoleniom.

II Polityka Ekologiczna Państwa

Wiodącą zasadą polityki ekologicznej państwa jest zasada zrównoważonego rozwoju, ustanowiona w ramach Konferencji Narodów Zjednoczonych w Rio de Janeiro w 1992 r. Podstawowym założeniem zrównoważonego rozwoju jest takie prowadzenie polityki i działań w poszczególnych sektorach gospodarki i życia społecznego, aby zachować zasoby i walory środowiska w stanie zapewniającym trwałe, nie doznające uszczerbku, możliwości korzystania z nich zarówno przez obecne jak i przyszłe pokolenia, przy jednoczesnym zachowaniu trwałości funkcjonowania procesów przyrodniczych oraz naturalnej różnorodności biologicznej na poziomie krajobrazowym, ekosystemowym, gatunkowym i genowym. Istotą zrównoważonego rozwoju jest równorzędne traktowanie racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych, co oznacza konieczność integrowania zagadnień ochrony środowiska z polityką w poszczególnych dziedzinach gospodarki.

Podstawowym celem polityki jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju, czyli mieszkańców, infrastruktury społecznej i zasobów przyrodniczych. Wśród metod realizacji polityki ekologicznej państwa priorytet ma stosowanie tzw. dobrych praktyk gospodarowania i systemów zarządzania środowiskowego, które pozwalają powiązać efekty gospodarcze z efektami ekologicznymi, zwłaszcza w przemyśle i energetyce, transporcie, rolnictwie, leśnictwie, budownictwie i gospodarce komunalnej, zagospodarowaniu przestrzennym, turystyce, ochronie zdrowia, handlu i działalności obronnej.

Cele szczegółowe polityki ekologicznej państwa ujęto w dwóch grupach: w sferze racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych i w zakresie jakości środowiska. Wśród nich, w kontekście zakresu ustaleń projektów planów miejscowych, wymienić należy m.in.: racjonalizację użytkowania wody, ochronę gleb, wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, gospodarowanie odpadami, jakość wód, jakość powietrza, zmiany klimatu, hałas i promieniowanie, różnorodność biologiczna i krajobrazowa.

Ponadto, dokument wskazuje na konieczność stworzenia spójnego wewnętrznie systemu prawa ochrony środowiska, dostosowanego do wymagań unijnych. Wymaga poddania dokumentów programowych z dziedziny ochrony środowiska (planów, strategii, polityk, itp.) ocenie ekologicznej skuteczności lub ocenie oddziaływania na środowisko (w formie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko), ocenie efektywności kosztowej, konsultacjom społecznym, ocenie zgodności z wymogami Unii Europejskiej.

Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016

Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 stanowi załącznik do uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 maja 2008 r. w sprawie przyjęcia „Polityki...”. Sporządzona została przez Ministerstwo Środowiska, zgodnie z wymogiem ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*.

Wśród działań systemowych dokument wymienia aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym i w jego ramach cel dotyczący podnoszenia roli planowania przestrzennego, które powinno być podstawą lokalizacji nowych inwestycji.

Wskazuje się na konieczność wdrażania wytycznych dotyczących uwzględnienia w planach wymagań ochrony środowiska i gospodarki wodnej, wdrożenie przepisów umożliwiających przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko już na etapie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zatwierdzenie wszystkich obszarów europejskiej sieci Natura 2000, uwzględnianie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, określenie zasad ustalania progów tzw. chłonności środowiskowej oraz pojemności przestrzennej zależnie od typu środowiska, uwzględniania w planach wyników monitoringu środowiska.

VI. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE USTALEŃ PROJEKTU MPZP NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA

1. Zanieczyszczenie powietrza

Realizacja ustaleń planu nie powinna wpłynąć na zmianę warunków klimatu lokalnego, gdyż w pełni nowa zabudowa, o wysokości do 12 m, zlokalizowana może być jedynie na 4 terenach tj. 10U/US, 16MN/U, 17MN i 22MN. Ponadto warunki termiczno-wilgotnościowe będą kształtowane przez bezpośrednie sąsiedztwo dużego akwenu – jeziora Trzesiecko.

Na etapie budowy, jak jednak wspomniano powyżej nieznaczej liczby, około 16 nowych budynków, źródłem zanieczyszczeń mogą być silniki urządzeń budowlanych,

sprzętów oraz samochodów transportowych spalających głównie olej napędowy, a także prace spawalnicze. Ponadto emisja zanieczyszczeń będzie również spowodowana samym procesem budowlanym i związanymi z nim składowiskami piasku, wapna, cementu. Należy zatem zwrócić szczególną uwagę na czasowe zabezpieczenia takich miejsc i systematyczne ich sprzątanie. Ww. emisja zanieczyszczeń będzie miała jednak charakter emisji o niedużym zasięgu oraz występować będzie okresowo z różnym natężeniem w sposób przemijający.

Eksploatacja nowej i istniejącej zabudowy mieszkaniowej i usługowej nie przyczyni się do znaczącego pogorszenia jakości powietrza na obszarze opracowania. Aby ograniczyć wpływ emisji z instalacji grzewczych zlokalizowanych w budynkach, zapisy planu wprowadzają dopuszczenie zaopatrzenia w ciepło z sieci ciepłowniczej lub stosowania indywidualnych systemów grzewczych, zgodnie z przepisami odrębnymi. Ustalenie to pozwoli na zminimalizowanie ilości zanieczyszczeń gazowych, a w szczególności pyłowych, emitowanych w wyniku spalania paliw w instalacjach grzewczych, szczególnie w porównaniu do sytuacji, w której stosowane byłyby paliwa stałe (głównie węgiel).

Źródłem lokalnego zanieczyszczenia powietrza będą także spaliny pochodzące z ruchu samochodowego na istniejących drogach, zwłaszcza: ul. Kościuszki, będącej jedną z głównych dróg miejskich. Nie przewiduje się jednak znaczącego wzrostu natężenia ruchu na ul. Kościuszki, związanego z dojazdem do posesji lub obsługą obiektów usługowych.

Poszczególne zapisy planu odnoszące się do konieczności zachowania odpowiednich powierzchni biologicznie czynnych, ograniczenia powierzchni zabudowy, obowiązku zagospodarowania zielenią wszystkich fragmentów terenów wolnych od utwardzenia, powinny skutecznie ograniczyć ewentualne negatywne oddziaływanie na jakość powietrza.

2. Emitowanie hałasu

Źródłem hałasu na analizowanym obszarze i w jego otoczeniu jest i będzie przede wszystkim ruch komunikacyjny na ul. Kościuszki.

Wszystkie tereny dróg publicznych wyznaczone w projekcie planu miejscowego są istniejącymi. Dopuszczono dla nich możliwość przebudowy i rozbudowy, w ramach linii rozgraniczających ustalonych na rysunku planu. Projekt planu nie dopuszcza budowy żadnych nowych dróg publicznych, które mogłyby wpłynąć na pogorszenie klimatu akustycznego.

Ponadto komfort akustyczny na obszarze opracowania ulegnie pogorszeniu przede wszystkim w fazie realizacji zabudowy i związany będzie z pracami budowlanymi oraz ruchem samochodowym. Źródłem hałasu we wspomnianych powyżej przypadkach będą

głównie roboty budowlane prowadzone przy użyciu ciężkich maszyn napędzanych silnikami spalinowymi, których eksploatacja wiąże się z emisją hałasu. Sytuacja ta będzie miała jedynie miejsce do czasu realizacji inwestycji i obejmie swym zasięgiem tereny, na których zostanie zlokalizowana. Hałas będzie miał zatem charakter okresowy i przekroczenia dopuszczalnych norm z nim związane ustaną wraz z zakończeniem prac.

W celu utrzymania komfortu akustycznego w środowisku plan wskazuje tereny, dla których należy uzyskać odpowiednie, dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, zgodnie z przepisami odrębnymi⁸. Należą do nich tereny: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (3MN, 4MN, 6MN, 7MN, 9MN, 17MN, 22MN i 23MN), zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (21MW/MN), mieszkalno-usługowe (5MW/U, 11MW/U, 14MN/U i 16MN/U) oraz szpitali w miastach (18U, 19U i 26U).

Ponadto projekt planu wprowadza dla źródeł hałasu związanych z zabudową usługową obowiązek ograniczenia emisji hałasu w środowisku do wartości dopuszczalnych, na granicach terenów z zabudową wymagającą komfortu akustycznego w środowisku, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Uważa się, że ustalenia planu w zakresie ochrony przed hałasem powinny optymalnie zabezpieczyć tereny wymagające komfortu akustycznego przed jego utratą.

3. Oddziaływanie na krajobraz, w tym na walory OChK „Pojezierze Drawskie”

Walory krajobrazowe to wartości ekologiczne, estetyczne lub kulturowe obszaru oraz związane z nim: rzeźba terenu, twory i składniki przyrody, ukształtowane przez siły przyrody lub działalność człowieka. Analizowany teren położony jest, prawie w całości, w granicach OChK „Pojezierze Drawskie” utworzonego w celu ochrony krajobrazu i naturalnych walorów środowiska przyrodniczego Pojezierza Drawskiego. Na ww. OChK wprowadzono zakazy stanowiące zasady jego zagospodarowania, konieczne do zapewnienia ochrony terenów posiadających walory przyrodnicze przed ich niszczeniem.

Tak rozumiany krajobraz analizowanego obszaru nie ulegnie większym zmianom, ponieważ projekt planu miejscowego, w większości sankcjonuje istniejące przeznaczenie, zagospodarowanie i użytkowanie gruntów. W wyniku realizacji ustaleń planu, zmianom ulegnie głównie fizjonomia południowego-wschodniej części omawianego obszaru oraz centralnej części pasa nadjeziornego.

⁸ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2007 r. Nr 120, poz. 826)

W pierwszym przypadku zaniedbane obecnie połacie zieleni nieurządzonej (zbiorowisk ruderalnych) przekształcone zostaną w tereny zurbanizowane, na których powstanie 10-metrowa zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wraz z drogami dojazdowymi (17MN, 22MN, 7KDW i 8KDW). W tym wypadku można jednoznacznie stwierdzić, iż zmiana sposobu zagospodarowania ww. przestrzeni nie wpłynie negatywnie na walory krajobrazowe OChK „Pojezierze Drawskie”. Biorąc pod uwagę położenie omawianego terenu w strefie śródmiejskiej Szczecinka należy uznać, że dopuszczone planem forma i parametry zabudowy wpiszą się w otoczenie, nie burząc struktury przestrzennej tego fragmentu miasta.

W drugim przypadku tereny zieleni częściowo urządzonej, stanowiącej przestrzennie fragment parku miejskiego, a częściowo zieleni nieurządzonej, zastąpione zostaną przez teren zabudowy usługowej, sportu i rekreacji (10U/US), na którym dopuszczono 12-metrowe budynki usługowe, z dużym, minimalnie 60-procentowym udziałem powierzchni biologicznie czynnej. Należy jednak podkreślić, że dopuszcza się tu wyłącznie usługi turystyczne, które zakładane były w tym miejscu już w obecnie obowiązującym planie miejscowym. Ważny jest również fakt, że proponowany sposób zagospodarowania terenu 10U/US dążyć będzie do osiągnięcia jednego z celów powołania formy ochrony przyrody, jaką jest obszar chronionego krajobrazu tzn. objęcie ochroną terenów wyróżniających się krajobrazowo, wartościowych ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem.

Szczególnie pozytywny wpływ na krajobraz oraz na zachowanie walorów Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Drawskie” ma ustalony w projekcie planu zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko oraz zakaz wycinania trzciniowisk, szuwarów oraz zadrzewień nadwodnych.

W celu ochrony i prawidłowego kształtowania ładu przestrzennego terenów zabudowanych i zurbanizowanych w omawianym rejonie, projekt planu wprowadza dodatkowo następujące zasady:

- kolorystykę ścian zewnętrznych budynków składającą się z nie więcej niż dwóch zharmonizowanych względem siebie, pastelowych kolorów;
- krycie dachów budynków mieszkalnych i usługowych o kącie nachylenia połaci dachowej większym niż 30° dachówką lub materiałem dachówkopodobnym w kolorze z palety czerwonej;
- w przypadku wolno stojących budynków pomocniczych, lokalizację ich w odległości nie mniejszej niż 10 m od linii zabudowy wyznaczonej wzdłuż terenu drogi publicznej;

- ochronę budynków o wartościach historycznych znajdujących się w miejskiej ewidencji zabytków;
- zakaz lokalizacji ogrodzeń pełnych i z betonowych elementów prefabrykowanych;
- zakaz lokalizacji tymczasowych obiektów handlowo-usługowych;
- zakaz lokalizacji reklam wolno stojących;
- zakaz lokalizacji nowych napowietrznych elementów infrastruktury technicznej.

Stosowanie powyższych zasad pozwoli na zachowanie istniejącego charakteru krajobrazu zurbanizowanego śródmieścia Szczecinka, częściowo o cechach zabytkowych.

4. Oddziaływanie na rzeźbę terenu, powierzchnię ziemi i glebę

Na obszarze objętym prognozą nie przewiduje się większych przekształceń powierzchni ziemi. Niewielkiej niwelacji mogą ulec jedynie tereny, na których staną nowe budynki, a więc w szczególności tereny: 10U/US, 16MW/U, 17MN i 22MN. Prace związane z realizacją tego typu zagospodarowania zawsze wiążą się z nieodwracalnym zniszczeniem powierzchni ziemi i gleby.

Wykopy związane z fundamentowaniem budynków powodują powstawanie mas ziemnych, które należy w odpowiedni sposób zagospodarować. Plan dopuszcza zagospodarowanie tychże mas ziemnych powstałych podczas prac budowlanych w granicach działki budowlanej.

Realizacja ustaleń planu prowadzić będzie do wzrostu ilości odpadów, wytwarzanych na terenach przeznaczonych w planie pod zabudowę. Odpady powstające na obszarze planu związane będą zarówno z etapem realizacyjnym (odpady budowlane), jak również z funkcjonowaniem nowych obiektów budowlanych (odpady komunalne). W celu uniknięcia zanieczyszczenia gleby, poprzez nieodpowiednią gospodarkę odpadami, zapisy planu ustalają nakaz zagospodarowania odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi.

5. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Przez obszar opracowania przepływa ujściowy fragment (ok. 100 m) cieków wodnych bez nazwy. W projekcie planu rów ten został objęty ochroną poprzez wyodrębnienie go jako osobnego terenu wód powierzchniowych śródlądowych (1WS), na których ustala się zachowanie wód płynących jako cieków otwartych oraz zakazuje lokalizacji obiektów budowlanych poza urządzeniami wodnymi, mostami i przepustami. Ponadto biorąc pod uwagę bezpośrednie sąsiedztwo jeziora Trzesiecko, projekt planu ustala zapewnienie dostępu

do wód powierzchniowych, zgodnie z przepisami odrębnymi oraz zakazuje na terenie 10U/US lokalizowania ogrodzeń w odległości mniejszej niż 5 m od linii brzegowej jeziora.

Jak już wspomniano powyżej południową granicę opracowania stanowi duży zbiornik wodny – jezioro Trzesiecko, będące siedliskiem przyrodniczym pn. starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne (kod siedliska 3150). Biorąc pod uwagę projektowane przeznaczenie i intensywność zagospodarowania terenów bezpośrednio przylegających do jeziora oraz opisane poniżej ustalenia projektu planu w zakresie odprowadzania ścieków komunalnych i deszczowych, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania inwestycji, związanych z realizacją analizowanego planu miejscowego na ww. siedlisko przyrodnicze.

Wraz z realizacją zabudowy mieszkaniowej i usługowej powstaną częściowo nowe źródła ścieków bytowych i komunalnych. W związku z powyższym projekt planu ustala odprowadzanie ścieków bytowych i komunalnych wyłącznie do sieci kanalizacji sanitarnej, zakazując jednocześnie lokalizacji przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych, mogących, w przypadku nieszczelności, stanowić zagrożenie dla środowiska gruntowo-wodnego.

Drugą grupę ścieków stanowią wody opadowe i roztopowe. W planie miejscowym dopuszcza się zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych z połąci dachowych w granicach działki budowlanej, a w innych przypadkach, w tym z terenów dróg publicznych, nakazuje się ich odprowadzanie do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej. Dla terenów dróg wewnętrznych dopuszczono również odprowadzanie ich poprzez zastosowanie urządzeń odwadniających oraz odprowadzających wodę, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ponadto nakazano zastosowanie zabezpieczeń przed infiltracją zanieczyszczeń z wód opadowych i roztopowych do środowiska gruntowo-wodnego, pochodzących z nawierzchni przeznaczonych dla postoju więcej niż 3 pojazdów i prowadzenia ruchu kołowego.

Należy stwierdzić, iż powyższe rozwiązania optymalnie zabezpieczają środowisko gruntowo-wodne przed zanieczyszczeniem zarówno ściekami bytowymi, komunalnymi, jak i ściekami deszczowymi.

6. Oddziaływanie na szatę roślinną i różnorodność biologiczną

Realizacja ustaleń projektu planu, zwłaszcza na nowych (16MN/U, 17MN i 22MN) oraz częściowo nowych (9MN i 10U/US) terenach inwestycyjnych, a także na nowo planowanych terenach dróg (7KDW i 8KDW) wpłynie na trwałe zniszczenie szaty roślinnej. Przy czym zniszczona, w większości (poza terenem 16MN/U) nieurządzona, spontaniczna

roślinność, przynajmniej częściowo, zastąpiona zostanie zielenią urządzoną, towarzyszącą budynkom mieszkalnym lub usługowym.

Zmieniając lub sankcjonując istniejące przeznaczenie i sposób użytkowania terenów objętych opracowaniem, projekt planu uwzględnia rolę szaty roślinnej w zabudowie mieszkaniowo-usługowej przede wszystkim poprzez ustalenie minimalnych powierzchni biologicznie czynnych dla każdej działki budowlanej oraz obowiązku zagospodarowania zielenią wszystkich nieutwardzonych fragmentów terenów. Należy podkreślić, że w projekcie planu zwrócono uwagę na istniejące wartościowe szpalery drzew, o czym świadczą zapisy nakazujące zachowanie, a przypadku koniecznej wycinki, odtworzenie szpalerów drzew w ul. Kościuszki (1KD-Z) oraz w drodze parkowej (4KD-Dx).

Najważniejszym ustaleniem zawartym w analizowanym projekcie planu, związanym z ochroną szaty roślinnej i różnorodności biologicznej jest wyodrębnienie parku nadjeziornego jako dwóch terenów zieleni urządzonej (2ZP i 25ZP). Na tychże terenach ustala się lokalizację parku oraz powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszy niż 85% powierzchni terenu, zakazując jednocześnie wznoszenia budynków (poza jednym o funkcji higieniczno-sanitarnej na terenie 25ZP). Niesprzyjające ochronie roślinności na terenie parku jest dopuszczenie lokalizacji boisk sportowo-rekreacyjnej, podczas realizacji i eksploatacji których zniszczona zostanie szata roślinna.

Ochronie różnorodności biologicznej zarówno na analizowanym terenie, jak i w granicach siedliska przyrodniczego pn. starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne tj. jeziora Trzesiecko, służyć będą również ustalenia planu zakazujące wycinania trzcinowisk, szuwarów oraz zadrzewień nadwodnych.

Jednocześnie należy zauważyć, że w stosunku do obowiązującego planu miejscowego dla przedmiotowego obszaru zmniejszono powierzchnię przeznaczoną na park, poprzez włączenie jej fragmentów do terenów: 4MN, 5MW/U, 6MN i 9MN. Fragmenty te od dawna przestały pełnić funkcję ogólnodostępnego terenu zieleni, ponieważ zostały zaanektowane i ogrodzone przez właścicieli sąsiadujących działek budowlanych. Sporządzany projekt planu włącza je zatem do terenów zabudowy mieszkaniowej, jednak nie dopuszcza lokalizacji na nich budynków, o czym świadczą wyznaczone linie zabudowy.

7. Oddziaływanie na faunę

W wyniku ubytku terenów wolnych od zabudowy, porośniętych roślinnością nieurządzoną zlikwidowane zostaną siedliska drobnych ssaków polnych oraz potencjalne

miejsca gniazdowania ptaków. Należy tu jednak podkreślić, że już w chwili obecnej istniejące tereny dość intensywnej zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz duży stopień wykorzystania rekreacyjnego Parku Miejskiego przez mieszkańców Szczecinka ogranicza i wpływa negatywnie na bytowanie zwierząt w tym rejonie miasta.

8. Emitowanie promieniowania elektromagnetycznego

Projekt planu nie przewiduje żadnych nowych emitorów promieniowania elektromagnetycznego.

W analizowanym dokumencie nie odniesiono się do możliwości lokalizacji stacji bazowych telefonii komórkowej, stanowiących źródło promieniowania elektromagnetycznego. Dopuszczenia i ograniczenia w tym zakresie uregulowane zostały w *Ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnej*⁹, która jest aktem nadrzędnym w stosunku do planu miejscowego.

9. Oddziaływanie na dobra materialne i dziedzictwo kulturowe

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu „Kilińskiego” w Szczecinku uwzględnia konieczność zachowania i ochrony istniejących na omawianym terenie obiektów cennych kulturowo.

Projekt planu wyznacza budynki o wartościach historycznych, dla których ustala rygorystyczne zasady ochrony polegające m.in. na: zakazie nadbudowy i rozbudowy, dopuszczeniu przebudowy, zachowaniu historycznych kształtów i podziałów otworów okiennych oraz drzwi wejściowych na elewacjach frontowych, zachowaniu kąta nachylenia połaci dachowej, zachowaniu form detali architektonicznych na elewacjach frontowych, zakazie wymiany historycznej stolarki okiennej oraz drzwi wejściowych na nową o innych wymiarach, bez nawiązania do formy tradycyjnej.

Należy uznać, że ściśle ustalone zasady ochrony budynków zabytkowych, zapewnią odpowiednie ich zachowanie i podkreślą historyczny charakter analizowanego fragmentu miasta, przy jednoczesnej możliwości dostosowania ich do nowo kształtującej się wokół zabudowy oraz zwiększeniu ich funkcjonalności.

⁹ Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnej (Dz.U. Nr 106, poz. 675 z 2010 r.)

10. Oddziaływanie transgraniczne

Planowane w projekcie planu przedsięwzięcia mają charakter lokalny i nie będą emitować zanieczyszczeń mogących przemieszczać się na dalekie odległości. Ponadto, ze względu na położenie geograficzne Szczecinka, stwierdzić należy, że realizacja ustaleń planu miejscowego terenu „Kilińskiego” w Szczecinku nie spowoduje transgranicznych oddziaływań na środowisko, w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25 lutego 1991 r.

VII. ROZWIĄZANIA ZAPOBIEGAJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, W TYM ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Przyjęcie proponowanych w analizowanym projekcie planu rozwiązań wywoła zmiany w środowisku. Zapisy projektu planu są jednak na tyle precyzyjne, że w przypadku realizacji ustaleń tego dokumentu powinny zapewnić optymalną ochronę środowiska przyrodniczego zarówno w granicach obszaru objętego projektem planu, jak i w jego otoczeniu.

W związku z powyższym uważa się za zbędne wskazywanie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Na terenie objętym opracowaniem obowiązuje obecnie Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Szczecinek – „Kilińskiego” z 2004 r., stanowiący jedno z głównych uwarunkowań, którym kierowano się w trakcie prac nad nowym planem. Część rozwiązań zaproponowanych w analizowanym projekcie planu miejscowego stanowi rozwiązania alternatywne. Należą do nich m.in.:

- W południowo-wschodniej części opracowania zamiast terenu o funkcji zieleni parkowej – park przyszpitalny (19ZP) wprowadzono tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolno stojącej (17MN i 22MN) oraz obsługę komunikacyjną (7KDW i 8KDW).

Mimo, iż z punktu widzenia środowiska przyrodniczego wariant ten wydaje się dużo mniej korzystny, należy zauważyć, że do dziś (od 7 lat) teren ten nie został urządzony jako park i stanowi zaniedbany, porośnięty roślinnością ruderalną teren w reprezentacyjnej strefie śródmiejskiej miasta.

- Przy ul. Kilińskiego, z terenu o funkcji usług kultury (7UK) wydzielono obszar o powierzchni ok. 1500 m² i przeznaczono go na teren zabudowy mieszkaniowej

jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy usługowej, pozwalając na wydzielenie dwóch dodatkowych działek.

Wybrany wariant, w przypadku realizacji planu, doprowadzi do likwidacji relatywnie dużego terenu zieleni urządzonej tzn. ogrodu przed Domem Kultury.

- Zrezygnowano z lokalizacji parkingu na zakończeniu ciągu pieszo-jezdnego (23KPJ). Decyzja wydaje się słuszna i korzystna z punktu widzenia wpływu na stan jakości środowiska przyrodniczego. Do parku przychodzi się pieszo lub przyjeżdża rowerem, co zmniejszy ruch na drodze pieszo-jezdnej (4KD-Dx) i pozwoli uniknąć potencjalnego zanieczyszczenia wód i gruntu, związanego z poruszaniem się i postojem samochodów.
- Fragmenty terenu o funkcji zieleni parkowej – miejski park nadjeziorne (3ZP) włączone zostały do terenów przeznaczonych na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną (3MN, 6MN i 9MN) oraz wielorodzinną (5MN/U).

Ww. fragmenty terenu przeznaczonego w obowiązującym planie na park miejski nigdy nie zostały urządzone w formie parku, ani nie stanowiły jego części. Są to grunty dzierżawione od miasta przez właścicieli sąsiednich działek budowlanych, urządzone przez nich jako ogródki przydomowe i od wielu lat ogrodzone. Zmiana funkcji jest zatem w pełni uzasadniona.

VIII. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu „Kilińskiego” w Szczecinku wydawane będą pozwolenia na budowę na konkretną już inwestycję. Dopiero w pozwoleniu na budowę zawarty jest projekt budowlany, co do którego można zastosować pewne metody analizy wpływu danej inwestycji na środowisko oraz ustalić częstotliwość z jaką należy ją przeprowadzać.

W stosunku do dokumentu, jakim jest plan miejscowy zakłada się, iż Burmistrz Miasta Szczecinek będzie dokonywał, przynajmniej raz na kadencję, analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta, oceniał postępy w opracowywaniu planów miejscowych i na tej podstawie opracuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń Studium, z uwzględnieniem rejestru decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, planów miejscowych oraz wniosków o ich sporządzenie.

IX. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji w tym przypadku planu miejscowego. Obowiązek jej opracowania wynika bezpośrednio z zapisów *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

Podstawowym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest diagnoza stanu środowiska i wskazanie potencjalnego negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń planu na środowisko. Niniejsza prognoza dotyczy oceny oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu „Kilińskiego” w Szczecinku. Analizie i ocenie poddano projekt uchwały Rady Miasta Szczecinek, zawierający ustalenia realizacyjne planu oraz rysunek projektu planu w skali 1:1000.

Sporządzenie i uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu „Kilińskiego” w Szczecinku pozwoli na sformułowanie dla tego obszaru szczegółowych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, umożliwiających rozwój zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz usługowo-magazynowej o odpowiednich parametrach, które będą współgrać z potencjałem przyrodniczym i otoczeniem tej części miasta.

Niniejsza prognoza składa się z sześciu części. W pierwszej omówiono metodologię i zasadność jej sporządzania. W drugiej scharakteryzowano środowisko przyrodnicze w podziale na poszczególne komponenty: obecne zagospodarowanie i użytkowanie terenu, rzeźbę i geomorfologię, budowę geologiczną i litologię, wody powierzchniowe i podziemne, warunki glebowe, florę, faunę, klimat lokalny, wartości kulturowe oraz oceniono istniejący stan, jakość i zagrożenia środowiska pod względem jakości powietrza, wód, klimatu akustycznego i emisji promieniowania elektromagnetycznego.

W trzeciej części szczegółowo omówiono zapisy projektu planu i wskazano na ich powiązania z zapisami innych dokumentów. Odniesiono się także do potencjalnych skutków dla środowiska w wyniku braku realizacji ustaleń projektu planu. Część czwarta opisuje kluczowe problemy ochrony środowiska, związane z zagadnieniami regulowanymi w projekcie zmiany planu.

W piątej podstawowej części prognozy omówiono potencjalne oddziaływanie realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego,

wskazano też rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu.

Ostatnia część opracowania zawiera propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień planu oraz częstotliwość jej przeprowadzania.